DOMSTOLENS DOM
15. oktober 1996 *

I sag C-311/94,

angående en anmodning, som Nederlandenes Raad van State i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

IJssel-Vliet Combinatie BV

mod

Minister van Economische Zaken,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 42, 92 og 93, af Rådets forordning (EØF) nr. 4028/86 af 18. december 1986 om fællesskabsforanstaltninger til forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakulturstrukturerne (EFT L 376, s. 7), af Rådets direktiv 87/167/EØF af 26. januar 1987 om støtte til skibsbygningsindustrien (EFT L 69, s. 55) og af retningslinjer for gennemgangen af national støtte til fiskerisektoren ((88/C 313/09) (EFT 1988 C 313, s. 21)),

har

* Processprog: nederlandsk.

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, G. C. Rodríguez Iglesias, afdelingsformændene G. F. Mancini, J. L. Murray og L. Sevón samt dommerne C. N. Kakouris, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, D. A. O. Edward (refererende dommer), J.-P. Puissochet, G. Hirsch og M. Wathelet,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— IJssel-Vliet Combinatie BV ved advokat P. V. F. Bos, Rotterdam

— den nederlandske regering ved juridisch adviseur A. Bos, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget

— den franske regering ved directeur adjoint E. Belliard, sous-directeur C. de Salins og chargé de mission J.-M. Belorgey, alle Udenrigsministeriets Direction des affaires juridiques, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved P. Nemitz og H. van Vliet, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der er afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 26. marts 1996 af IJssel-Vliet Combinatie BV ved P. V. F. Bos, af den nederlandske regering ved assistent-

juridisch adviseur J. S. van den Oosterkamp, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, af den franske regering ved C. de Salins og J.-M. Belorgey og af Kommissionen ved P. Nemitz og H. van Vliet,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 23. maj 1996,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 1. november 1994, indgået til Domstolen den 25. november 1994, har Nederlandenes Raad van State i henhold til EF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål, hvoraf det andet er blevet ændret ved skrivelse af 8. december 1994 fra formanden for Afdelingen for Forvaltningsretlige Sager i Raad van State, om fortolkningen af EØF-traktatens artikel 42, 92 og 93, af Rådets forordning (EØF) nr. 4028/86 af 18. december 1986 om fællesskabsforanstaltninger til forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakulturstrukturerne (EFT L 376, s. 7), af Rådets direktiv 87/167/EØF af 26. januar 1987 om støtte til skibsbygningsindustrien (EFT L 69, s. 55, herefter »sjette direktiv«) og af retningslinjer for gennemgangen af national støtte til fiskerisektoren ((88/C 313/09) (EFT 1988 C 313, s. 21, herefter »retningslinjerne«)).

2 Disse spørgsmål er blevet rejst under en retssag mellem IJssel-Vliet Combinatie BV (herefter »IJssel-Vliet«), et selskab stiftet i henhold til nederlandsk ret, og Minister van Economische Zaken (herefter »økonomiministeren«) vedrørende en ansøgning om støtte til bygning af et fiskerfartøj, som sidstnævnte har afslået.

3 I forordning nr. 4028/86, som indeholder den fælles fiskeripolitiks strukturpolitiske elementer, anføres det i syvende betragtning, at formålet bl. a. er at omstrukturere fællesskabsflåderne. Formålet med denne omstrukturering er ifølge tiende betragtning at skabe en stabil balance mellem fiskerikapaciteten og de disponible fiskeressourcer ved at fjerne overkapaciteten inden for fiskeriet. For at nå disse mål og sikre, at den fælles fiskeripolitik fungerer tilfredsstillende, bestemmer forordningen, at fiskeripolitikken skal støttes med »offentlige midler« (femte betragtning), som kan være enten fællesskabsmidler eller nationale midler.

4 Hvad angår national støtte bestemmes i artikel 49 i forordning nr. 4028/86:

»Traktatens artikel 92, 93 og 94 finder inden for det område, der er omfattet af denne forordning, anvendelse på national støtte, der ydes af medlemsstaterne.«

5 Hvad angår denne støtte bestemmes det i afsnit VII i forordningen, under overskriften »Tilpasning af kapaciteten«, at medlemsstaterne kan yde en oplægningspræmie eller en præmie for endeligt ophør ved henholdsvis midlertidigt eller endeligt ophør af visse fiskerfartøjers aktivitet, og at Fællesskabet kan deltage i udgifterne hertil.

6 Hvad angår sjette direktiv indeholder det i sammenhæng med »krisen inden for skibsbygningsindustrien i verden som helhed« (anden betragtning) visse regler om ydelse af national støtte til skibsbygning.

7 Ifølge artikel 1, litra a), i sjette direktiv forstås der ved udtrykket »skibsbygning« bl. a. bygning i Fællesskabet af fiskerfartøjer på mindst 100 BT.

8 Det fremgår af artikel 1, litra d), andet afsnit, at nationale støtteordninger til skibsbygning »kan betragtes som forenelige med fællesmarkedet, såfremt de opfylder undtagelseskriterierne i dette direktiv«.

9 Med henblik herpå bestemmes det i artikel 4, stk. 1, at »produktionsstøtte til bygning og ombygning af skibe kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, såfremt den samlede støtte, udtrykt i nettosubventionsækvivalent, der ydes til hver enkelt kontrakt, ikke overstiger en fælles maksimumsgrænse ...«. Denne maksimumsgrænse fastsættes i henhold til artikel 4, stk. 2, »af Kommissionen på grundlag af den bestående forskel mellem de mest konkurrencedygtige EF-værfters omkostninger og de priser, der anvendes af deres vigtigste internationale konkurrenter ...«.

10 I artikel 10, stk. 1, bestemmes, at den pågældende støtte ud over traktatens artikel 92 og 93 er underlagt visse særlige regler om anmeldelse. Ifølge artikel 10, stk. 2, er iværksættelsen af enhver form for støtte på det pågældende område betinget af Kommissionens forudgående tilladelse.

11 Da Kommissionen fandt, at de i forordning nr. 4028/86 og sjette direktiv definerede strukturpolitikker ikke var »umiddelbart forenelige«, har den ved skrivelse af 26. maj 1988 (herefter »skrivelsen«) oplyst medlemsstaterne om, hvorledes den agter at anvende disse to tekster.

12 Ifølge skrivelsen kan der ikke ydes støtte, hverken fællesskabs- eller national støtte, til bygning af fiskerfartøjer, der er bestemt til at indgå i fællesskabsflåden, medmindre den er i overensstemmelse med den fælles fiskeripolitik. Som følge heraf kan der alene ydes støtte i henhold til sjette direktiv til fiskerfartøjer, der er bestemt til at indgå i tredjelandes fiskerflåder.

13 Derefter har Kommissionen udstedt retningslinjer for at underrette medlemsstaterne om, hvorledes den agter at udøve sit skøn ifølge traktatens artikel 92 og 93 i forbindelse med nye støtteordninger. Kommissionen har ligeledes i medfør af traktatens artikel 93, stk. 1, foreslået medlemsstaterne, at de for de eksisterende støtteordninger på området anvender de kriterier, der er fastlagt i retningslinjerne. Dette forslag blev meddelt den nederlandske regering ved skrivelse af 30. november 1988. I skrivelsen anmodede Kommissionen regeringen om at forsikre den om, at alle nationale støtteforanstaltninger på fiskeriområdet overholdt kriterierne i retningslinjerne. Den nederlandske regering bekræftede ved skrivelse af 31. januar 1989 til Kommissionen, at de pågældende former for støtte var i overensstemmelse med retningslinjerne.

14 De generelle principper i retningslinjerne fastslår på samme måde som i skrivelsen, at national støtte til fiskerisektoren kun kan påtænkes, for så vidt støtten ydes under hensyntagen til målsætningerne for den fælles fiskeripolitik. I den sammenhæng anførte Kommissionen, at den havde besluttet ikke at godkende national støtte i medfør af sjette direktiv til bygning af fiskerfartøjer, der skulle indgå i Fællesskabets fiskerflåde.

15 Kommissionen har ved beslutning 88/123/EØF af 11. december 1987 om det flerårige udviklingsprogram for fiskerflåden (1987-1991), som Nederlandene har forelagt i medfør af forordning (EØF) nr. 4028/86 (EFT 1988 L 62, s. 28, herefter »beslutningen«), godkendt dette program (herefter »programmet«) med forbehold af visse grænser og betingelser, der fremgår af beslutningen.

16 Kommissionen har dog henvist til, at enhver finansiel støtte på det pågældende område for at kunne godkendes skal indgå i programmet, der konkretiserer den fælles fiskeripolitik i forhold til Kongeriget Nederlandene.

17 Ved Regeling generieke steun zeescheepsnieuwbouw 1988 (den nederlandske ordning om almindelig støtte til nybygning af søgående skibe, herefter »den nationale

støtteordning«) blev der på visse betingelser indført støtte til bygning af skibe. Ifølge artikel 28 i denne nationale støtteordning og i henhold til artikel 10, stk. 2, i sjette direktiv var iværksættelsen af ordningen betinget af Kommissionens godkendelse.

18 Kommissionen har ved skrivelse af 29. marts 1988 godkendt denne nationale støtteordning i medfør af sjette direktiv. Dernæst har den nederlandske regering ved skrivelse af 26. oktober 1988 meddelt Kommissionen visse forslag til ændringer, der hverken ændrer ordningens almindelige sigte eller formål. Disse ændringer blev godkendt af Kommissionen ved skrivelse af 22. december 1988, i det omfang støtten på fiskeriområdet overholdt retningslinjerne.

19 Den 28. november 1988 indgav IJssel-Vliet en ansøgning om støtte til bygning af et fiskerfartøj på 6 500 tons til økonomiministeren. Ansøgningen blev afslået ved økonomiministerens afgørelse af 1. december 1989.

20 Den 28. december 1989 indgav IJssel-Vliet en klage over denne afgørelse, der ved afgørelse af 19. marts 1991 blev afvist som ubegrundet. Økonomiministeren fandt, at den ansøgte støtte ikke kunne tildeles, idet den ikke var i overensstemmelse med programmet. IJssel-Vliet har under henvisning til sjette direktiv anket denne afgørelse til Raad van State.

21 På denne baggrund har Raad van State besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende to spørgsmål:

»1) Har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i henhold til artikel 42 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, sammenholdt med artikel 49 i Rådets forordning (EØF) nr. 4028/86 af 18. december 1986 om fællesskabsforanstaltninger til forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakulturstrukturerne, når der ikke foreligger en udtrykkelig bemyndigelse fra

Rådet for De Europæiske Fællesskaber, kompetence til — inden for rammerne af sin kompetence i henhold til artikel 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til at undersøge medlemsstaternes støtteordninger — med henblik på samordning af nævnte forordning (EØF) nr. 4028/86 og Rådets direktiv af 26. januar 1987 om støtte til skibsbygningsindustrien (87/167/EØF), at udarbejde retningslinjer for gennemgangen af national støtte til fiskerisektoren (88/C 313/09), at offentliggøre dem og anvende dem som grundlag ved vurderingen af nationale støtteordninger, når retningslinjerne foruden principper af ren konkurrencepolitisk karakter også indeholder principper, der er begrundet i den fælles fiskeripolitik?

2) Såfremt spørgsmål 1) besvares bekræftende:

Er medlemsstaterne forpligtet til at anvende de ovennævnte retningslinjer ved deres stillingtagen til en ansøgning om støtte til bygning af et fiskerfartøj? I bekræftende fald, hvorpå beror denne forpligtelse?

Består denne forpligtelse udelukkende, når det pågældende fartøj helt eller delvis er bestemt til fiskeri i farvande, der henhører under Fællesskabets medlemsstaters højhedsområde eller jurisdiktion eller i farvande, som er omfattet af Fællesskabets eksterne fiskeripolitik?«

22 Det bemærkes, at Raad van State i forelæggelseskendelsen har oplyst, at det må anses for godtgjort, at det pågældende fartøj i hvert fald delvis er bestemt til fiskeri i farvande, der henhører under Fællesskabets medlemsstaters højhedsområde eller jurisdiktion.

23 Dernæst bemærkes, at IJssel-Vliet under retsmødet har meddelt Domstolen, at fartøjet, der i mellemtiden er færdigbygget, sejler under nederlandsk flag.

Første spørgsmål

24 Den forelæggende ret ønsker i det væsentlige oplyst, om Kommissionen ved udøvelsen af sin kompetence i medfør af traktatens artikel 92 og 93 kunne udstede retningslinjer, hvori det tilkendegives, at foruden principper af ren konkurrencepolitisk karakter skal også principper, begrundet i den fælles fiskeripolitik, overholdes, selv om Rådet ikke udtrykkeligt har givet den en bemyndigelse hertil.

25 IJssel-Vliet har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat sjette direktivs rækkevidde ved i retningslinjerne at fastslå, at støtte til bygning af et fiskerfartøj kun kan anses for forenelig med fællesmarkedet, såfremt støtten ydes under hensyntagen til målsætningen for den fælles fiskeripolitik. Selskabet har dernæst anført, at i modsætning til ordlyden af retningslinjerne er enhver støtte til bygning af et fiskerfartøj, som omhandlet i artikel 1, litra a), i sjette direktiv, i sig selv forenelig med det fælles marked, når støtten ikke overskrider den maksimumsgrænse, som Kommissionen har fastsat. Kommissionens rolle i forbindelse med dette direktiv er begrænset til en kontrol af, at betingelsen om maksimumsgrænsen er overholdt. IJssel-Vliet har herved støttet sig på dom af 18. maj 1993 (forenede sager C-356/90 og C-180/91, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 2323).

26 Det bemærkes, at sjette direktiv har hjemmel i traktatens artikel 92, stk. 3, litra d). Den omhandlede støtte indgår derfor i den gruppe af støtteformer, som »kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet«. De relevante bestemmelser i sjette direktiv indeholder i øvrigt en nøjagtig gengivelse af denne bestemmelse [jf. artikel 1, litra d), andet afsnit, og artikel 4, stk. 1, samt ligeledes hertil ovennævnte dom i sagen Belgien mod Kommissionen, præmis 32].

27 Selv om en sådan støtte kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, er resultatet ikke nødvendigvis, at den er det. Det påhviler nemlig Kommissionen i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3, at afgøre, om en sådan støtte opfylder alle

betingelser for at være forenelig med fællesmarkedet. I denne sammenhæng bemærkes, at artikel 10 i sjette direktiv udtrykkeligt fastslår, at traktatens artikel 93 finder anvendelse, og i øvrigt indeholder andre regler om anmeldelse.

28 Det følger heraf, at selv om en støtte opfylder betingelserne i sjette direktiv, medfører dette dog ikke, at den nødvendigvis er forenelig med fællesmarkedet.

29 Subsidiært har IJssel-Vliet gjort gældende, at såfremt Kommissionen har ret til at erklære en støtte, der opfylder betingelserne i sjette direktiv, uforenelig med fællesmarkedet, kan den under ingen omstændigheder gøre dette på grundlag af overvejelser vedrørende den fælles fiskeripolitik, som er uden forbindelse med konkurrencepolitikken. Dette er nemlig umuligt på grund af artikel 49 i forordning nr. 4028/86, hvorefter denne sidstnævnte politik finder anvendelse på fiskeriområdet.

30 Det bemærkes, at en hensyntagen til overvejelser vedrørende den fælles fiskeripolitik udgør et væsentligt element i Kommissionens bedømmelse af, om en støtte på fiskeriområdet som den, der behandles her, er forenelig med fællesmarkedet, hvorfor der på ingen måde er tale om en overtrædelse af dens beføjelser.

31 Det følger nemlig af traktatens artikel 42, stk. 1, hvori landbrugspolitikkens forrang frem for traktatens målsætninger på konkurrenceområdet anerkendes, at en eventuel anvendelse på landbrugsområdet af traktatens konkurrenceregler er betinget af, at der tages hensyn til de målsætninger, der fremgår af traktatens artikel 39, nemlig formålene med den fælles landbrugspolitik (jf. hertil dom af 5.10.1994, sag C-280/93, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 4973).

32 På fiskeriområdet omfatter den fælles politik i øvrigt regler om fællesmarkedets funktion og udvikling (jf. traktatens artikel 38, stk. 4). Såfremt Kommissionen ikke tager hensyn hertil, opstår der fare for, at den alvorligt undergraver denne fælles politiks nyttevirkning.

33 Det følger heraf, at Kommissionen, når den vurderer, om en støtte, der ydes på fiskeriområdet, er forenelig med fællesmarkedet, skal tage hensyn til de krav, der følger af den fælles politik på dette område, og som faktisk er de samme som fællesmarkedets.

34 Det første spørgsmål må således besvares med, at Kommissionen, når den udøver sin kompetence i medfør af traktatens artikel 92 og 93, kan udstede retningslinjer, hvori det tilkendegives, at foruden principper af ren konkurrencepolitisk karakter skal også principper, begrundet i den fælles fiskeripolitik, overholdes, selv om Rådet ikke udtrykkeligt har givet den bemyndigelse hertil.

Andet spørgsmål

35 Det bemærkes, at dette spørgsmål kan opdeles i to dele, hvoraf første del drejer sig om at få fastslået, om retningslinjerne er bindende, og den anden del at få defineret de fartøjer, der er underkastet reglerne i retningslinjerne.

36 Hvad angår den første del af spørgsmålet bemærkes, at Kommissionen i henhold til traktatens artikel 93, stk. 1, sammen med medlemsstaterne foretager en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes dér. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som fællesmarkedets funktion eller gradvise udvikling kræver. Bestemmelsen indebærer således en forpligtelse for Kommissionen og medlems-

staterne til at indgå et fast og regelmæssigt samarbejde, som hverken Kommissionen eller en medlemsstat kan frigøre sig for på ubestemt tid, alt efter deres ensidige ønsker (jf. dom af 29.6.1995, sag C-135/93, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 1651).

37 Det bemærkes, at retningslinjerne er udstedt under henvisning til traktatens artikel 93, stk. 1, og således omfattes af det faste og regelmæssige samarbejde, som hverken Kommissionen eller medlemsstaterne kan frigøre sig for. Dernæst er retningslinjerne netop — i det mindste i forholdet mellem Kommissionen og Kongeriget Nederlandene — i overensstemmelse med ånden i det faste og regelmæssige samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne, som det kræves efter nævnte traktatbestemmelse.

38 For det første er retningslinjerne, der ikke er de første, som finder anvendelse på det pågældende område, en ajourføring af de tidligere retningslinjer, og de indgår således i den faste og regelmæssige undersøgelse af fiskeriområdet.

39 For det andet er denne undersøgelse, uanset at Kommissionen har det afgørende ord, blevet udført i samarbejde med medlemsstaterne. Disse er først og fremmest blevet hørt — den nederlandske regering ved skrivelser af 30. marts og 6. maj 1988 — vedrørende udkastet til retningslinjerne, og Kommissionen har dernæst ved skrivelse af 30. november 1988 til den nederlandske regering meddelt, at den ved godkendelsen af den endelige udgave af retningslinjerne har taget hensyn til de bemærkninger, medlemsstaterne har fremsat.

40 For det tredje fremgår det af denne sidstnævnte skrivelse, at samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaterne har bestået, så længe retningslinjerne har eksi-

steret. Kommissionen anmodede nemlig i skrivelsen den nederlandske regering om at forsikre den om, at alle støtteforanstaltninger på området overholdt kriterierne i retningslinjerne. Den nederlandske regering har som svar herpå ved skrivelse af 31. januar 1989 over for Kommissionen bekræftet, at den støtte, der ydes på fiskeriområdet, overholdt retningslinjerne (jf. ovenfor, præmis 13). På tidspunktet for bekræftelsen anvendte den nederlandske regering den nationale støtteordning, der således må betragtes som omfattet af bekræftelsen.

41 Hvad angår behandlingen af støtte inden for fiskeriområdet følger det således af sagens akter, at Kommissionen og den nederlandske regering i medfør af traktatens artikel 93, stk. 1, har indgået et samarbejde, som hverken den ene eller anden part kan frigøre sig for efter eget ønske.

42 Det skal dernæst bemærkes, at Domstolen i dom af 24. marts 1993 (sag C-313/90, CIRFS m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1125, præmis 35) har fastslået, at en »støtteordning«, der har samme juridiske karakter som retningslinjerne, og hvis regler er blevet accepteret af medlemsstaterne, har bindende virkning.

43 I denne sag er Kommissionens godkendelse af ændringerne i den nationale støtteordning alene givet, for så vidt den af den nederlandske regering ydede støtte til bygning af fiskerfartøjer overholdt retningslinjerne. Under disse omstændigheder har regeringen ved at gennemføre ændringerne accepteret de regler, der er indeholdt i retningslinjerne. Disse sidstnævnte har derfor i overensstemmelse med ovennævnte dom i sagen CIRFS m.fl. mod Kommissionen bindende virkning i forhold til denne medlemsstat.

44 Det følger således dels af samarbejdsforpligtelsen i traktatens artikel 93, stk. 1, og dels af accepten af reglerne i retningslinjerne, at en medlemsstat, her Kongeriget Nederlandene, er forpligtet til at anvende retningslinjerne, når den træffer afgørelse vedrørende en ansøgning om støtte til bygning af et fiskerfartøj.

45 Hvad angår den anden del af det andet spørgsmål bemærkes først, at retningslinjerne, således som det fremgår af præmis 14 og 3 i denne dom, finder anvendelse på støtte til bygning af fiskerfartøjer, der er bestemt til at indgå i »fællesskabsflåden«, og at formålet med den fælles politik, som retningslinjerne skal sikre overholdelsen af, er en fortsat omstrukturering af »fællesskabsflåderne«.

46 Det må således undersøges, om et fartøj som det, denne sag drejer sig om, må betragtes som bestemt til at indgå i en af fællesskabsflåderne.

47 Som generaladvokaten har anført i punkt 58 i forslaget til afgørelse, er kriteriet for anvendelse af bestemmelserne om den fælles politik vedrørende fællesskabsflåderne bl. a. det flag, fartøjet fører. Et fartøj, der fører en medlemsstats flag, har således til enhver tid adgang til de fælles fiskeressourcer, både i farvande, der henhører under Fællesskabets medlemsstaters højhedsområde eller jurisdiktion, og i farvande, der er omfattet af den eksterne fiskeripolitik, ligesom fartøjet er underkastet de kontrolforanstaltninger, der er fastsat i bestemmelserne på området for den fælles politik.

48 Det følger heraf, at et fartøj, der fører en medlemsstats flag, skal betragtes som en del af en af fællesskabsflåderne, uafhængigt af fangstpladsen.

49 Det andet spørgsmål må således i sin helhed besvares med, at en medlemsstat, her Kongeriget Nederlandene, som er underkastet forpligtelsen til samarbejde ifølge traktatens artikel 93, stk. 1, og som har accepteret reglerne i retningslinjerne, er forpligtet til at anvende dem, når den træffer afgørelse vedrørende en ansøgning om støtte til bygning af et fiskerfartøj, der uafhængigt af fangstpladsen skal indgå i en af fællesskabsflåderne.

Sagens omkostninger

50 De udgifter, der er afholdt af den nederlandske og franske regering og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Nederlandenes Raad van State ved kendelse af 1. november 1994, for ret:

1) Kommissionen kunne ved udøvelsen af sin kompetence i medfør af EØF-traktatens artikel 92 og 93 udstede retningslinjer for gennemgangen af

national støtte til fiskerisektoren (88/C 313/09), hvori det tilkendegives, at foruden principper af ren konkurrencepolitisk karakter skal også principper, begrundet i den fælles fiskeripolitik, overholdes, selv om Rådet ikke udtrykkeligt har givet den bemyndigelse hertil.

2) En medlemsstat, her Kongeriget Nederlandene, som er underkastet forpligtelsen til samarbejde ifølge traktatens artikel 93, stk. 1, og som har accepteret reglerne i retningslinjerne, er forpligtet til at anvende dem, når den træffer afgørelse vedrørende en ansøgning om støtte til bygning af et fiskerfartøj, der uafhængigt af fangstpladsen skal indgå i en af fællesskabsflåderne.

Rodríguez Iglesias Mancini Murray Sevón

Kakouris Kapteyn Gulmann Edward

Puissochet Hirsch Wathelet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. oktober 1996.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

Justitssekretær Præsident